

Inhoudelijk verslag toekomsttafel Samenwerken en Dienstverlening d.d. 24-11-21

Aantal deelnemers: 15

Inleiding

Hoe ziet de gemeente Wijchen er over pakweg 15 jaar uit? Welke ontwikkelingen en uitdagingen komen er op Wijchen af? Wat moet er gebeuren op het gebied van bijvoorbeeld wonen of werken? En welke kant moet het op met de zorg? Allemaal vragen die aan de orde zijn in het project Wijchen2035. Als onderdeel van dit traject vonden er zes toekomsttafels plaats met de thema's 'wonen', 'leefomgeving', 'werken', 'duurzaamheid', 'zorg en welzijn' en 'samenwerken en dienstverlening'. Als laatste vond de toekomsttafel 'samenwerken en dienstverlening' plaats, waarvan u hieronder het inhoudelijke verslag vindt. Na een plenaire inleiding waarin burgemeester Marijke van Beek de opgave op het gebied van 'samenwerken en dienstverlening' heeft toegelicht, zijn mensen aan verschillende digitale tafels in gesprek gegaan op basis van de volgende thema's:

1. Dienstverlening en participatie
2. De digitale samenleving
3. Wijchen en de regio

1. Dienstverlening en participatie

In 2035 zien de deelnemers het liefst een verbonden en sociale samenleving, waarin de gemeente meer betrokkenheid toont bij de gemeenschap. Er is een continue uitwisseling van kennis en ervaringen tussen inwoners onderling, maar ook tussen inwoners en de gemeente. Daarnaast spreken gemeente en inwoners dezelfde taal en streven zij dezelfde doelen na. Er is een meer wijkgerichte aanpak en een betere verbinding tussen verschillende professionals. 'Sociale duurzaamheid' staat hierin centraal.

Specifiek ten aanzien van de punten is genoemd:

Wijkgerichte dienstverlening:

- Toon als gemeente meer betrokkenheid op wijkniveau
- Werk minder met doelgroepen maar verbind mensen rondom thema's
- Spreek de taal van de inwoners
- Gemeente en inwoners streven dezelfde doelen na
- Zet wijkondersteuners in (zoals er nu dorpsondersteuners zijn)
- Betere samenwerking tussen professionals
- Focus op sociale duurzaamheid
- Creëer gemêleerde wijken met actieve netwerken
- Zorg voor voldoende aanjagers die beschikking hebben tot de juiste middelen
- Zet digitalisering in om informatie te delen in de wijk, bijvoorbeeld met een chatbox

Zorgen voor elkaar:

- Focus op saamhorigheid in wijken/dorpen

- Deel kennis en vaardigheden met elkaar
- Creëer transparantie in communicatie tussen gemeente en inwoners
- Organiseer meer maatschappelijke stages
- Benader mensen vanuit de gedachte 'wat kunnen mensen wel?'
- Creëer randvoorwaarden waardoor mensen vrijwilligerswerk kunnen en willen doen
- Verminder stigma's en taboes rondom hulp vragen

2. De digitale samenleving

In 2035 valt niemand buiten de boot als het om digitalisering gaat. Er is voldoende ondersteuning in digitalisering voor mensen die het nodig hebben. Het tempo in digitaliseren is hoog en de gemeente blijft nieuwe ontwikkelingen op de voet volgen en integreren. Hierbij zijn een collectieve aanpak en standaardisering van groot belang. In 2035 werken gemeenten samen om de beste en veiligste digitale mogelijkheden te bieden aan burgers. De vraag die hierin altijd centraal staat is: 'wat kan ICT voor de burger betekenen?'. Daarnaast geven de deelnemers aan dat het belangrijk is dat de gemeente naast digitaal- ook fysiek bereikbaar blijft. Inwoners moeten de keuze hebben tussen fysieke en digitale dienstverlening. Daarbij is dienstverlening altijd laagdrempelig en toegankelijk georganiseerd.

Specifiek ten aanzien van de punten is genoemd:

Digitaal én fysiek:

- De gemeente is zowel fysiek als digitaal bereikbaar
- Meer flexibiliteit in keuzes: paspoort via drone, paspoort wordt langsgebracht, paspoort ophalen
- Waarborg dat ICT een middel is en geen doel: er moet altijd de mogelijkheid zijn tot een gesprek van mens tot mens

Ondersteuning:

- Zorg dat iedereen digitaal vaardig is
- Help mensen die niet bij kunnen benen
- Organiseer ondersteuning rondom bijvoorbeeld bibliotheken en sportclubs
- Verwerk kennis over digitalisering in onderwijsprogramma's

Rol van de gemeente:

- Denk na over schaalvergroting op digitalisering
- Werk meer samen met andere gemeenten op digitalisering
- Maak de website aantrekkelijker voor jongeren
- Blijf aangehaakt bij de juiste platformen
- Blijf aangehaakt bij de nieuwste digitale ontwikkelingen
- Zorg voor voldoende terugkoppeling naar inwoners op websites en apps
- Gebruik QR-codes voor meldingen en terugkoppeling geven: burgers kunnen bijvoorbeeld de QR-code van een volle container scannen zodat de gemeente weet dat deze leeggehaald kan worden
- Gebruik digitalisering om dienstverlening efficiënter te laten verlopen
- Informeer inwoners actief over de digitale mogelijkheden
- Waarborg privacy
- Ga niet zelf het wiel uitvinden: alle technieken bestaan al

- Zorg dat dienstverlening daadwerkelijk makkelijker wordt doordat mensen via welk kanaal dan ook altijd bij het juiste kanaal terecht komen
- Houd de dialoog gaande over digitalisering tussen inwoners, gemeenten en bedrijven
- Houd bestuurders aangesloten en geïnformeerd rondom digitalisering
- Geef mensen het gevoel dat het veilig is
- Blijf innoveren maar houd het tegelijkertijd simpel

3. Wijchen en de regio

De gemeente Wijchen heeft veel te bieden voor inwoners en is van alle voorzieningen voorzien. Wijchen wordt ook wel gezien als een kleine stad met het saamhorige karakter van een dorp. De deelnemers geven aan dat er richting 2035 een uitdaging ligt voor kleinere gemeenten: ze moeten groter worden om goed te kunnen blijven functioneren. Alle gemeenten hebben eigen systemen en als je die verenigt kun je inwoners beter dienen, beter inspelen op regionale ontwikkelingen en werk je efficiënter. Daarnaast zijn gemeentegrenzen voor inwoners eigenlijk niet interessant omdat hun levens steeds meer de grenzen van gemeenten doorkruizen. De deelnemers geven aan dat opschalen een oplossing kan zijn als je als gemeente te weinig financiële middelen hebt. Maar ze zeggen ook dat zelfbewustheid en goede keuzes maken in de schalen waarop je samenwerkt, minstens net zo belangrijk zijn. Een krachtig bestuur met een duidelijke visie is hierbij van belang. In 2035 werken we waar het kan lokaal aan opgaven, maar waar nodig zoeken we de regionale samenwerking.

Specifiek ten aanzien van de punten is genoemd:

Perspectief op Wijchen:

- Eigenwijs en zelfbewust
- Voortrekkersrol
- Kleine stad met karakter van dorp
- Grootste van de kleinste in de regio
- Van buitenaf wordt Wijchen meer gezien als kleine stad dan als dorp, zoals de Wijchenaren hun plaats noemen
- Buitenstaanders perspectief: jullie hebben het goed voor elkaar
- Betrokken bestuurders die Wijchen goed vertegenwoordigen in de regio
- Dorpse karakter staat op een voetstuk in Wijchen
- Gemoedelijkheid en saamhorigheid staan hoog in het vaandel
- Het gevoel van een dorp is belangrijk voor inwoners

Noodzakelijkheid van opschaling:

- Gemeenten moeten groter worden om goed te kunnen blijven functioneren
- Samen inkopen zorgt voor meer zeggenschap en werkt kostenbesparend
- Groter worden is belangrijk om belangen te kunnen blijven behartigen en kennis te delen
- Schaalvergroting moet gewoon: de opgaven zijn te groot (efficiency)
- Kwaliteit bieden aan inwoners wordt steeds pittiger als kleine gemeente
- De regionale positie versterkt als je fuseert met andere gemeenten

Regionale samenwerkingen:

- Geloof in de kracht van Wijchen binnen de dynamiek van de regio

- Bedenk goed waar de rode draad zit als het gaat om de regionale samenwerking
- Werk regionaal samen waar nodig
- In regionale samenwerking kun je invloed vergroten, beter belangen behartigen en van elkaar leren
- Speel in op het systeem dat er al is als het om regionale samenwerking gaat
- Besef dat er tijd nodig is voordat mensen lokaal ook gelijkenissen zien en gaan samenwerken
- Laat zien dat de identiteit van de kernen bewaard kan blijven, als er op regionaal gebied meer samen wordt gewerkt
- Heroverweeg op de lange termijn opnieuw een fusietraject met Druten en kijk of het rijk van Nijmegen een katalysator hierin kan zijn
- Win opnieuw vertrouwen om over een fusie te kunnen nadenken

Inzetten op verschillende schalen:

- Focus op schaalvergroting én schaalverkleining
- Kijk per context/thema welke samenwerking past
- Investeer niet alleen in samenwerking met rijk van Nijmegen, maar ook kleinere omliggende gemeenten om de verhouding platteland-stad gelijk te maken
- Zet liever op 1,2 of 3 schalen vol in dan op 5 schalen tegelijk
- Raak niet versnipperd: zet in op een aantal logische schalen
- Praat met buurtgemeenten over toerisme en natuur, die staan daarin dichterbij je dan Nijmegen
- Kracht van de samenwerking ligt in thematische samenwerking die goed aansluit
- Vind samenwerking op een schaal die past en effectief is
- Voorkom tegenstelling maar werk zowel lokaal als regionaal samen
- Denk goed na over wanneer werk je samen op welke schaal
- Eerste stap: samenwerkingen in kaart brengen en daarin duurzame keuzes maken
- Creëer overzicht en bewustzijn in schaalkeuzes
- Heb oog voor verkleining in regio vraagstukken
- Laat zien dat het lokale verhaal niet onder druk komt te staan als je regionaal gaat samenwerken
- Zorg dat bestuurders zelfbewust in hun omgeving staan en weten waar ze taken neer moeten leggen

Inwoners meenemen in opschalen:

- Laat zien dat een eenheidsgevoel in de kernen niet verandert met een eventuele fusie: leefklimaat heeft niks te maken met gemeentegrenzen
- Maak het belang van de regio duidelijk en laat zien dat veel grote thema's ons binden
- Toets wie wat waarover denkt: waar komen de sentimenten, die we ook in het fusietraject zijn tegengekomen, vandaan?
- Bouw begrip op door de gebiedsuitbreiding/bestedingsstrategie (rijk van Nijmegen) te laten zien om inwoners mee te nemen
- Laat zien dat het lokale- en regionale perspectief hand in hand gaan
- Maak in het vervolg een lange termijntraject van een fusie zodat inwoners ernaartoe kunnen groeien